

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 445/2025-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa), Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Milan Ficek, advokát s.r.o., Žilinská 14, Bratislava, proti postupu Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava III, odboru kriminálnej polície v konaní vedenom pod sp. zn. ORP-374/3-VYS-B3-2024 a jeho uzneseniu z 19. novembra 2024, postupu Okresnej prokuratúry Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 541/24/1103 a jej uzneseniu zo 6. februára 2025 a postupu Krajskej prokuratúry v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kn 210/25/1100 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ označený v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 13. mája 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru postupom Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava III, odborom kriminálnej polície (ďalej len „okresné riaditeľstvo PZ“) v konaní vedenom pod ČSV: ORP-374/3-VYS-B3-2024 a jeho uznesením z 19. novembra 2024, postupom Okresnej prokuratúry Bratislava III (ďalej len „okresná prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pn 541/24/1103 a jej uznesením zo 6. februára 2025 a postupom Krajskej prokuratúry v Bratislave (ďalej len „krajská prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Kn 210/25/1100. Navrhuje napadnuté uznesenia zrušiť a vec vrátiť okresnému riaditeľstvu PZ, alternatívne okresnej prokuratúre, na ďalšie konanie a rozhodnutie. Zároveň požaduje primerané finančné zadostučinenie 2 000 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 31. mája 2024 na okresnej prokuratúre trestné oznámenie z dôvodu podozrenia zo spáchania prečinu porušovania povinnosti

pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1 a ods. 2 písm. a) Trestného zákona na neznámeho páchatel'a v súvislosti s rekonštrukciou bytového domu, v ktorom žije. Je toho názoru, že obchodná spoločnosť, ktorá rekonštrukčné práce realizovala, si fakturovala aj za služby a prácu, ktoré reálne nevykonala a za materiály, ktoré reálne nepoužila. Vyšetrovatel'ka okresného riaditeľ'stva PZ trestné oznámenie s'ťažovatel'a uznesením zo 16. septembra 2024 odmietla s odôvodnením, že predmetné konanie nenaplnia obligatórne znaky skutkovej podstaty označeného trestného činu, a to jeho subjektívnu a objektívnu stránku, pričom k tomuto záveru dospela po tom, čo vykonala len jeden úkon, a to výsluch osoby vykonávajúcej stavebný dozor. Proti tomuto rozhodnutiu s'ťažovateľ podal na okresnú prokuratúru s'ťažnosť, ktorú odôvodnil tým, že vyšetrovatel'ka okresného riaditeľ'stva PZ jeho vec nevyšetrila v súlade so zákonom a zásadami trestného poriadku, keď jeho s'ťažnosťou napadnuté rozhodnutie vyvolávalo dojem, ako keby smerovalo len proti osobe vykonávajúcej stavebný dozor a pravdivosť tvrdení tejto osoby vyšetrovatel'ka nijako neoverovala, napríklad pribatím nezávislého znalca a vykonaním obhliadky bytového domu.

3. Prokurátor okresnej prokuratúry s'ťažnosti s'ťažovatel'a vyhovel a uznesenie vyšetrovatel'ky okresného riaditeľ'stva PZ uznesením z 15. októbra 2024 zrušil a uložil jej, aby vo veci opätovne konala a rozhodla, keďže dospel k záveru, že z výroku zrušovaného uznesenia a ani z jeho odôvodnenia nevyplýva, ako sa vyšetrovatel'ka okresného riaditeľ'stva PZ vysporiadala s podozreniami s'ťažovatel'a, ktoré smerovali proti zhotoviteľ'ovi stavby a objednávateľ'ovi, a výrok zrušovaného uznesenia v popise skutkového stavu nekorešponduje s podozreniami s'ťažovatel'a obsiahnutými v jeho trestnom oznámení a vo vzťahu k trestnému oznámeniu pôsobí zmätočne. Prokurátor okresnej prokuratúry postupu vyšetrovatel'ky tiež vytkol, že uskutočnila len jeden vyšetrovací úkon, a to výsluch osoby vykonávajúcej stavebný dozor. Podľa prokurátora okresnej prokuratúry odôvodnenie s'ťažnosťou s'ťažovatel'a napadnutého uznesenia z dôvodu neposúdenia kľúčových otázok a nedostatku vykonaných relevantných dôkazov nespĺňalo požiadavku náležitého odôvodnenia rozhodnutia, a preto vykazovalo prvky arbitrárnosti.

4. Po vrátení veci na opätovné konanie a rozhodnutie vyšetrovatel'ke okresného riaditeľ'stva PZ vyšetrovatel'ka vypočula konateľ'a dodávateľ'a rekonštrukčných prác a konateľ'a správcu rekonštruovaného bytového domu a vydala ústavnou s'ťažnosťou napadnuté uznesenie z 19. novembra 2024, ktorým trestné oznámenie s'ťažovatel'a opätovne odmietla, keďže opätovne dospel k záveru, že v posudzovanom prípade neboli naplnené subjektívna a objektívna stránka skutkovej podstaty označeného trestného činu a nebola zistená žiadna skutočnosť, ktorá by naznačovala jeho spáchanie. Proti tomuto uzneseniu s'ťažovateľ podal opätovne s'ťažnosť na okresnú prokuratúru, v ktorej namietal, že vyšetrovatel'ka okresného riaditeľ'stva PZ sa pri rozhodovaní uspokojila len s vyjadreniami vypočutých osôb, a to napriek tomu, že tieto vyjadrenia boli v rozpore s tvrdeniami a dôkazmi s'ťažovatel'a, a opätovne tiež namietal neuskutočnenie osobnej obhliadky zrekonštruovaného bytového domu a kontroly, či fakturovaný stav zodpovedá reálnemu stavu.

5. Prokurátor okresnej prokuratúry ústavnou s'ťažnosťou napadnutým uznesením zo 6. februára 2025 s'ťažnosť s'ťažovatel'a zamietol z dôvodu, že nie je dôvodná, keďže dospel k záveru, že zistenia o skutkovom stave veci jednotlivo, ako aj v ich vzájomnom súhrne nenasvedčovali tomu, že bol spáchaný trestný čin, a nepredstavovali dôvody na začatie trestného stíhania, keďže konanie s'ťažovateľ'om označených podozrivých osôb nenaplnilo všetky zákonom požadované obligatórne znaky skutkovej podstaty akéhokolvek trestného činu. Podľa odôvodnenia ústavnou s'ťažnosťou napadnutého uznesenia okresnej prokuratúry vyšetrovatel'ka okresného riaditeľ'stva PZ dostatočne

a kvalifikovane opísala jednotlivé dôkazné prostriedky vykonané v priebehu preverovania podozrenia zo spáchania trestného činu, na podklade ktorých bola vec podozrenia zo spáchania trestného činu dôvodne odmietnutá, a preto sťažnosťou sťažovateľa napadnuté rozhodnutie vyšetrovateľky okresného riaditeľstva PZ prokurátor okresnej prokuratúry vyhodnotil ako správne a zodpovedajúce zákonu. Prokurátor okresnej prokuratúry bol toho názoru, že sťažovateľ v rámci svojej sťažnostnej argumentácie neuviedol také skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé zmeniť záver o dôvodnosti postupu vyšetrovateľky okresného riaditeľstva PZ. V odôvodnení ústavnou sťažnosťou napadnutom uznesení prokurátor okresnej prokuratúry tiež skonštatoval, že nie je pravdivé tvrdenie sťažovateľa, že vyšetrovateľkou okresného riaditeľstva PZ nebolo preverované, či služby, dodané spoločnosťou zhotoviteľa sú v úplnom súlade s rozsahom fakturácií. Okrem toho, do vyšetrovacieho spisu bol zároveň zabezpečený aj výsledok z premerania zrekonštruovaného bytového domu uskutočneného na podnet sťažovateľa. Sťažnosťou napadnuté uznesenie vyšetrovateľky okresného riaditeľstva PZ preto prokurátor okresnej prokuratúry považuje za vydané dôvodne, vecne správne a v súlade so zákonom.

6. Následne sťažovateľ podal na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) 28. februára 2025 podanie označené ako „podanie mimoriadneho opravného prostriedku“, v ktorom popísal dovtedajší priebeh konania o jeho trestnom oznámení, ním vytýkané skutočnosti, ktorými sa podľa neho orgány činné v trestnom konaní konajúce vo veci jeho oznámenia nezaoberali a požadoval náležité posúdenie oznámených skutočností a zákonom zodpovedajúce rozhodnutie o nich. Generálna prokuratúra ho listom z 5. marca 2025 upovedomila o odstúpení jeho podania na ďalší postup krajskej prokuratúry.

7. O výsledku preskúmania postupu prokurátora okresnej prokuratúry a vyšetrovateľky okresného riaditeľstva PZ krajská prokuratúra upovedomila sťažovateľa listom č. k. 1 Kn 210/25/1100-4 zo 7. apríla 2025. Podľa krajskej prokuratúry v prípade sťažovateľa neboli zistené také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver, že v posudzovanom prípade boli naplnené zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1 a ods. 2 písm. a) Trestného zákona alebo iného trestného činu a že vo veci sťažovateľa ide výlučne o súkromnoprávny spor medzi ním a zmluvnými stranami zmluvy o dielo, ktorý je potrebné riešiť v rámci občianskoprávneho konania na príslušnom civilnom súde. Krajský prokurátor bol toho názoru, že rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní v posudzovanej veci sú zákonné a argumentácia na podporu správnosti oboch vo veci vydaných a ústavnou sťažnosťou napadnutých rozhodnutí by bola iba kopírovaním ich vecne správnych záverov. Vo vzťahu ku konaniu vedenému na okresnej prokuratúre vo veci trestného oznámenia sťažovateľa nezistil dôvod na prijatie opatrenia zo strany krajskej prokuratúry. Krajský prokurátor preto žiadosť sťažovateľa odložil ako nedôvodnú a sťažovateľovi dal na vedomie, že v zmysle čl. 3 ods. 4 príkazu generálneho prokurátora č. 11/2019 z 28. novembra 2019 prípadné opakované podania týkajúce sa predmetnej veci s obdobným obsahom sa už nebudú vybavovať, pričom o tejto skutočnosti už nebude upovedomený.

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namieta postupy a rozhodnutia vyšetrovateľky okresného riaditeľstva PZ a prokurátora okresnej prokuratúry spočívajúce v tom, že tieto orgány činné v trestnom konaní vo veci jeho trestného oznámenia nepostupovali v súlade s Trestným poriadkom

upravenými zásadami oficiality (§ 2 ods. 6), náležite zisteného skutkového stavu (§ 2 ods. 10) a voľného hodnotenia dôkazov (§ 2 ods. 12). Tvrdí, že orgány činné v trestnom konaní vo veci jeho trestného oznámenia dostatočne neoverovali skutočný stav veci, nevykonali úkony smerujúce k jeho zisteniu, ním tvrdené skutočnosti obsiahnuté v jeho trestnom oznámení neboli náležite a riadne preskúmané a ústavnou sťažnosťou napadnuté rozhodnutia vydané vo veci jeho trestného oznámenia neboli v súlade s požiadavkami práva na spravodlivý proces riadne odôvodnené. Uvedeným orgánom činným v trestnom konaní vytýka, že nevykonali dôkazy spočívajúce v obhliadke bytového domu a kontrole použitých materiálov, v dôsledku čoho nemohli zistiť skutkový stav bez dôvodných pochybností. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že krajskej prokuratúre sťažovateľ vytýka neprijatie opatrení, prostredníctvom ktorých by mohlo dôjsť k náprave ním namietaných pochybení vyšetrovateľky okresného riaditeľstva PZ a okresnej prokuratúry.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

9. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru označenými postupmi a rozhodnutiami vyšetrovateľky okresného riaditeľstva PZ a prokurátora okresnej prokuratúry a označeným postupom krajskej prokuratúry, ktorými bolo právoplatne rozhodnuté o odmietnutí trestného oznámenia sťažovateľa, keďže nebol dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku.

10. Ústavný súd v prvom rade považoval za potrebné pre úplnosť uviesť, že akceptoval včasnosť podania ústavnej sťažnosti, ktorú sťažovateľ odoviedol mu upovedomenia krajskej prokuratúry o výsledku preskúmania jeho žiadosti o preskúmanie postupu prokurátora okresnej prokuratúry a vyšetrovateľky okresného riaditeľstva PZ zo 7. apríla 2025, podľa príkazu generálneho prokurátora č. 11/2019, a to vzhľadom na v súčasnosti na ústavnom súde prevládajúci názor, že ak sťažovateľ postupuje v zmysle príkazu generálneho prokurátora č. 11/2019 a po vyčerpaní tohto prostriedku nápravy sa obráti na ústavný súd v lehote dvoch mesiacov od doručenia oznámenia o vybavení takého podnetu, potom ústavný súd ústavnú sťažnosť považuje za podanú v zákonnej lehote. Ak však v prípade, že sťažovateľ túto možnosť nevyužije, vzhľadom na to, že nejde o opravný prostriedok, ktorý je zakotvený v zákone a jeho publikácia neprezumuje vedomosť sťažovateľa, ústavný súd nepovažuje ústavnú sťažnosť za predčasne podanú (obdobne nález sp. zn. III. ÚS 197/2021 z 29. júla 2021 bod 59 odôvodnenia, I. ÚS 100/2022).

III.1. K namietanému porušeniu označeného základného práva podľa ústavy a práv podľa dohovoru postupmi a rozhodnutiami okresného riaditeľstva PZ a okresnej prokuratúry:

11. Ústavný súd poukazuje na to, že jeho právomoc rozhodovať o ústavných sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. V zmysle princípu subsidiarity poskytuje ústavný súd ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy len za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný orgán verejnej moci v rámci jemu zverenej právomoci (m. m. napr. I. ÚS 211/2022, II. ÚS 270/2021, II. ÚS 190/2022, II. ÚS 387/2022, III. ÚS 397/2023).

12. Sťažovateľ využil na ochranu svojich práv proti ústavnou sťažnosťou napadnutému postupu a uzneseniu okresného riaditeľstva PZ sťažnosť podľa § 192 a nasl. Trestného poriadku a proti ústavnou sťažnosťou napadnutému postupu a uzneseniu okresnej prokuratúry osobitný prostriedok procesnej obrany, a to žiadosť podľa príkazu generálneho prokurátora č. 11/2019. O tejto žiadosti konala a rozhodla krajská prokuratúra, ktorá o prijatých záveroch sťažovateľa upovedomila listom č. k. 1 Kn 210/25/1100-4 zo 7. apríla 2025. V danej veci pritom nevznikla žiadna opodstatnená pochybnosť, že by uvedené prostriedky procesnej obrany nebolo možné považovať za účinné prostriedky nápravy prípadného neprípustného zásahu do základných práv sťažovateľa vo veci konajúcimi uvedenými orgánmi činnými v trestnom konaní. V konečnom dôsledku ich podanie samotným sťažovateľom signalizuje, že uvedené prostriedky aj on považoval za účinné. V takom prípade je právomoc ústavného súdu vo vzťahu k ústavnou sťažnosťou napadnutým postupom a rozhodnutiam okresného riaditeľstva PZ a okresnej prokuratúry vylúčená, pretože preskúmvanie postupu a rozhodnutia okresného riaditeľstva PZ patrí do právomoci okresnej prokuratúry a preskúmvanie postupu a rozhodnutia okresnej prokuratúry patrí do právomoci krajskej prokuratúry.

13. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť v časti namietajúcej porušenie označeného základného práva podľa ústavy a označených práv podľa dohovoru postupmi a rozhodnutiami okresného riaditeľstva PZ a okresnej prokuratúry odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajskej prokuratúry:

14. Vo vzťahu k tejto časti ústavnej sťažnosti ústavný súd v prvom rade uvádza, že uplatnenie jeho právomocí je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania [čl. 127 ods. 1 ústavy, § 39 ods. 3 a 4, § 43 a § 123 zákona o ústavnom súde, ako aj ďalších procesných podmienok vyplývajúcich z § 124 a § 132 zákona o ústavnom súde]. V tejto súvislosti už ústavný súd opakovane uviedol, že všeobecné náležitosti návrhu musí spĺňať každý návrh, a to tak náležitosti týkajúce sa formy návrhu, ako aj jeho obsahu.

15. Ústavný súd už viackrát konštatoval, že zo vzájomnej väzby medzi relevantnými ustanoveniami zákona o ústavnom súde (§ 43 ods. 1 a § 123 ods. 1) vyplýva, že sťažovateľ musí označiť základné práva a slobody, ktorých vyslovenia porušenia sa domáha, nielen označením príslušných článkov ústavy, ale musí ich konkretizovať aj skutkovo (m. m. IV. ÚS 124/08, IV. ÚS 146/08), t. j. uviesť, z akých dôvodov malo dôjsť k ich porušeniu a navrhnúť v tejto súvislosti dôkazy. Dôvody ústavnej sťažnosti majú byť formulované tak, aby zodpovedali obsahu a významu označených základných práv alebo slobôd. Odôvodnenie ústavnej sťažnosti je podstatnou (osobitnou) náležitosťou ústavnej sťažnosti a od jeho kvality sa v podstate odvíja možnosť prieskumu ústavného súdu. Jej nedostatok spravidla vedie ústavný súd k záveru o odmietnutí ústavnej sťažnosti.

16. Vo vzťahu k napadnutému postupu krajskej prokuratúry (ale rovnako aj vo vzťahu k napadnutým postupom a uzneseniam okresného riaditeľstva PZ a okresnej prokuratúry) je potrebné uviesť, že ústavná sťažnosť sťažovateľa sa vyznačuje absenciou podstatnej náležitosti, ktorou je zmysluplné a ústavnoprávne relevantné odôvodnenie opreté o právne podstatné a logické súvislosti, ktoré by poskytli nevyhnutný základ kvalifikovaného návrhu spôsobilého iniciovať

konanie o ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom. V tomto smere opísanie skutkového stavu a citáciu zákonných ustanovení a rozhodnutí ústavného súdu nemožno považovať za dostatočné.

17. Samotný subjektívny názor sťažovateľa o porušení jeho práv alebo ním predostretý nesúhlas s postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu, ako je to v tomto prípade, nie je dostatočným dôvodom na vyvodenie záveru o ústavnej neudržateľnosti napadnutého postupu alebo rozhodnutia (v tomto prípade postupu krajskej prokuratúry), resp. o porušení základných práv a slobôd. Sťažovateľ bez relevantnej súvislosti namieta porušenie označených práv garantovaných ústavou a dohovorom napadnutým postupom krajskej prokuratúry, no z jeho argumentácie dostatočne nevyplýva dôvod, pre ktorý by mal byť predmetný postup v rozpore s jeho základnými právami. Za takýto dôvod nemožno považovať jeho tvrdenie, že vo veci jeho trestného oznámenia príslušné orgány činné v trestnom konaní náležite nezistili skutkový stav.

18. Napriek uvedenému ústavný súd k podstate sťažovateľom uplatnenej argumentácie poukazuje na to, že k otázke dostatočnosti vyšetrenia skutočností obsiahnutých v trestnom oznámení § 196 ods. 2 Trestného poriadku a ani iné ustanovenie tohto zákona, nestanovuje žiadne pravidlá pokiaľ ide o mieru dôkazov potrebných k preukázaniu určitej skutočnosti ani váhu či dôkaznú silu jednotlivých dôkazov.

19. Vychádzajúc zo skutočnosti, že každý má zákonný nárok na to, aby sa jeho podaniami, návrhmi a sťažnosťami kompetentné orgány zaoberali a aby ich vybavili (III. ÚS 173/2018, I. ÚS 86/2024) a že o porušení označených práv sťažovateľa by bolo možné uvažovať za okolností, že by orgány činné v trestnom konaní nevenovali trestnému oznámeniu sťažovateľa pozornosť, ktorú vyžaduje zákon (I. ÚS 345/2023, I. ÚS 86/2024), ústavný súd pristúpil k vyhodnoteniu spôsobu, akým krajská prokuratúra vo veci trestného oznámenia sťažovateľa postupovala.

20. Ústavný súd v súlade so svojou konštantnou judikatúrou v prvom rade uvádza, že v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory príslušného orgánu verejnej moci, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu príslušný orgán verejnej moci vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (m. m. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 11/2010). Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a úlohou ústavného súdu nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať len také rozhodnutia orgánov verejnej moci, prostredníctvom ktorých došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, resp. také, kde k porušeniu základného práva alebo slobody došlo v konaní, ktoré vydaniu samotného rozhodnutia predchádzalo. Skutkové a právne závery príslušného orgánu verejnej moci môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňujú a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07, III. ÚS 147/2016).

21. S ohľadom na povahu napadnutého postupu krajskej prokuratúry ústavný súd pripomína, že na inštitút jej upovedomenia v zmysle príkazu generálneho prokurátora č. 11/2019 z 28. novembra 2019 nemožno klásť rovnaké požiadavky, aké sú v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu [resp. judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“)] kladené

na odôvodnenia právoplatných súdnych rozhodnutí (I. ÚS 466/2023, I. ÚS 147/2022, I. ÚS 402/2022).

22. Vzhľadom na posúdenie jednotlivých okolností daného prípadu a po ucelení celkového obrazu aj konania podozrivého – dotknutého subjektu sa krajská prokuratúra stotožnila s posúdením a zaujatím právneho názoru zo strany podriadených orgánov činných v trestnom konaní, preto neprijala žiadne náležité opatrenia, ktoré by odôvodňovali zmenu v prijatých rozhodnutiach, resp. by bolo potrebné doplniť ďalšiu dôkaznú materiú na ešte detailnejšie objasnenie skutkových okolností v danej veci.

23. Sumarizujúc uvedené závery krajskej prokuratúry, zjavne prijaté na základe racionálnej úvahy, ústavný súd považuje odôvodnenie jej upovedomenia za dostatočné a zrozumiteľné, vyhovujúce požiadavkám, ktoré čl. 46 ods. 1 ústavy kladie na typ aktuálne preskúmaného konania, ako aj rozhodnutia (upovedomenia), a teda za ústavne akceptovateľné. Predmetné upovedomenie krajskej prokuratúry objasňujúce jej ústavnou sťažnosťou napadnutý postup nejaví známky arbitrárnosti či nepreskúmateľnosti. V posudzovanom prípade nie je upovedomenie krajskej prokuratúry excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces a nedošlo ním k takému extrémnemu vybočeniu z princípu spravodlivosti, ktoré by mohlo nadobudnúť ústavnoprávnu intenzitu.

24. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že z napadnutého postupu krajskej prokuratúry (vyplývajúceho z jej upovedomenia o výsledku preskúmania postupov a rozhodnutí vyšetrovateľky okresného riaditeľstva PZ a okresnej prokuratúry, listu č. k. 1 Kn 210/25/1100-4 zo 7. apríla 2025) je zrejmé, že orgány činné v trestnom konaní sa trestným oznámením sťažovateľa riadne zaoberali a s výsledkom jeho prešetrenia ho oboznámili. Postup a závery krajskej prokuratúry pritom mali zreteľnú oporu v skutkových zisteniach vyplývajúcich zo zabezpečeného spisového materiálu. Ústavnému súdu pritom neprináleží vstupovať do hodnotenia dôkazov vykonaného orgánmi činnými v trestnom konaní (nemôže ich hodnotiť inak). Rovnako na argumentáciu sťažovateľa orgány činné v trestnom konaní reagovali primerane potrebám rozhodnutia o veci v rámci prípravného konania.

25. K tomuto záveru ústavný súd dodáva, že nikto nemá právny a už vôbec nie ústavnoprávny nárok na to, aby jeho podaniu bolo vyhovené. Sťažovateľ ako oznamovateľ trestného činu má zákonné právo domáhať sa len toho, aby sa s jeho oznámením či sťažnosťou kompetentný orgán riadne zaoberal. Nemá však nárok na to, aby výsledok konania zodpovedal jeho predstave, resp. právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby na základe podaného trestného oznámenia alebo na podanie obžaloby na súde prokurátorom nie je súčasťou základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, III. ÚS 198/03, II. ÚS 28/06, IV. ÚS 463/2020, IV. ÚS 90/2021, IV. ÚS 311/2021). Taktiež nie je možné právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd, ako aj ktorýkoľvek iný orgán verejnej moci nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 114/09, m. m. IV. ÚS 393/2022).

26. Ústavný súd zotrváva na doktríne, podľa ktorej trestné konanie predstavuje vzťah medzi páchatelom a štátom, a teda tretej osobe (oznamovateľovi, poškodenému) ústava nepriznáva právo, aby iná osoba bola stíhaná a odsúdená. Vzhľadom na uvedené zachováva zásadu zdržanlivosti, pokiaľ ide o preskúmavanie rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní prijatých v ranných

fázach trestného konania. S prihliadnutím na zásadu zdržanlivosti môže na podklade sťažnosti poškodeného zasiahnuť do rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní vydaného v tzv. prípravnom konaní len v prípade flagrantného pochybenia orgánu činného v trestnom konaní s intenzívnymi pretrvávajúcimi následkami pre poškodeného (IV. ÚS 317/2022, I. ÚS 86/2024).

27. Rovnako ani z ustanovení Trestného poriadku nemožno vyvodíť subjektívne právo osoby, ktorá podala trestné oznámenie, na začatie trestného konania. Aj keď podľa § 2 ods. 5 Trestného poriadku je prokurátor povinný stíhať všetky trestné činy, o ktorých sa dozvedel, posúdenie otázky, či sú splnené zákonné podmienky na začatie trestného stíhania v konkrétnej veci (na základe skutočností uvedených v trestnom oznámení alebo skutočností zistených preverením trestného oznámenia), je plne v právomoci orgánov činných v trestnom konaní (policajných orgánov, vyšetrovateľov, prokurátorov). Osobe, ktorá podala trestné oznámenie, nevzniká právo na začatie trestného stíhania (obdobne IV. ÚS 256/05, II. ÚS 190/05, III. ÚS 526/2016, I. ÚS 354/2020). Právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby na základe podaného trestného oznámenia alebo na podanie obžaloby na súde prokurátorom nie je súčasťou základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, III. ÚS 198/03, III. ÚS 38/05, II. ÚS 28/06, III. ÚS 278/06, II. ÚS 88/99, IV. ÚS 423/09, II. ÚS 738/2016, IV. ÚS 463/2020). Jednotlivec, ktorý tvrdí, že je poškodený trestným činom, nemá ústavou zaručené právo dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. aby orgány verejnej moci preberali alebo sa riadili ním prezentovaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (I. ÚS 435/2022, I. ÚS 86/2024).

28. Aj z uvedeného je zrejmé, že samotnú námietku nestíhania sťažovateľom oznámeného trestného činu nemožno považovať za dôvodnú.

29. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri ktorého predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie.

30. Vychádzajúc z uvedených dôvodov, ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým postupom krajskej prokuratúry odmietol aj podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť, konštatujúc, že niet žiadnej spojitosti medzi sťažovateľom napadnutým postupom krajskej prokuratúry (ako aj jej upovedomením č. k. 1 Kn 210/25/1100-4 zo 7. apríla 2025) a namietaným porušením jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

31. Napokon ani z čl. 6 dohovoru (pokiaľ je jeho aplikovateľnosť založená na trestnom oznámení voči tretej osobe) nevyplýva právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti tretej osobe alebo právo na jej odsúdenie v trestnom konaní (porov. rozsudok ESLP z 25. 11. 2003 vo veci Dziejdzic proti Poľsku, sťažnosť č. 50428/99, bod 6; rozsudok ESLP z 29. 10. 1991 vo veci Helmers proti Švédsku, sťažnosť č. 11826/85, bod 29; rozsudok ESLP z 21. 9. 2004 vo veci Kusmierek proti Poľsku, sťažnosť č. 10675/02, bod 48).

32. Pozitívny záväzok štátu viesť účinné vyšetrovanie sa podľa ESLP vzťahuje len na veľmi závažné zásahy do samotnej podstaty týchto práv (rozsudok ESLP z 26. 3. 1985 vo veci X a Y proti

Holandsku, sťažnosť č. 8978/80; rozsudok ESLP z 12. 11. 2013 vo veci Söderman proti Švédsku, sťažnosť č. 5786/08). Takými sú predovšetkým vážne zásahy do fyzickej či psychickej integrity, ako sú napríklad prípady domáceho násillia (rozsudok ESLP z 29. 5. 2012 vo veci M. T. a S. T. proti Slovensku, sťažnosť č. 59968/07, body 58 a 64), sexuálneho násillia (pohlavné zneužívanie či znásillnenie ako už spomenutý rozsudok ESLP z 26. 3. 1985 vo veci X a Y proti Holandsku, sťažnosť č. 8978/80, bod 27) či fyzického násillia proti skupinám vyžadujúcim špeciálnu ochranu, ako sú napr. deti (rozsudok ESLP z 11. 12. 2012 vo veci Remetin proti Chorvátsku, sťažnosť č. 29525/10, bod 91; III. ÚS 337/2021). Teda právo na účinné vyšetrowanie nenáleží poškodenému v trestnom konaní o akomkoľvek trestnom čine, ale len o tých najzávažnejších, ktoré sú svojimi dopadmi zrovnateľné so zásahom do práva na život (nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III.ÚS 2012/18 z 3. septembra 2019, bod 34; nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 1412/20 zo 6. októbra 2020, bod 26; resp. nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 3436/14 z 19. januára 2016, bod 23, rovnako tak aj nález ústavného súdu č. k. I. ÚS 31/2022-56 z 28. apríla 2022, uznesenie ústavného súdu č. k. IV. ÚS 128/2025-31 z 25. marca 2025). Sťažovateľom oznamovaná trestná činnosť do tejto kategórie trestných činov nespadá.

33. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd napokon dodáva, že tento článok nemá vecné opodstatnenie v prípade postupu a rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní, keďže sa tento článok týka iba rozhodnutí súdov rozhodujúcich o právach občianskej povahy alebo o opodstatnenosti trestného obvinenia osoby, ktorá je účastníkom konania pred súdom, a nie v konaní pred iným orgánom verejnej moci (III. ÚS 206/06, III. ÚS 2/09, II. ÚS 494/2014, IV. ÚS 132/2020, IV. ÚS 185/2023, I. ÚS 86/2024). V dôsledku uvedeného bolo potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajskej prokuratúry odmietnuť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde (III. ÚS 278/2023, obdobne aj I. ÚS 189/2020, I. ÚS 86/2024).

34. Súčasťou základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je ani povinnosť orgánu štátu kvalifikovať konanie, v ktorom sťažovateľ vidí porušenie svojich práv, ako trestný čin. Ak dôkazy, ktoré boli vykonané, nedávajú podklad na začatie alebo pokračovanie v trestnom stíhaní, nemôže vyšetrowateľ (okresné riaditeľstvo PZ) začať konať alebo pokračovať v konaní. Sťažovateľ ako oznamovateľ trestného činu má zákonné právo domáhať sa len toho, aby sa jeho oznámením či sťažnosťou kompetentný orgán zaoberal. Nemá však nárok na to, aby výsledok konania kompetentného štátneho orgánu zodpovedal jeho predstave (II. ÚS 88/99, I. ÚS 86/2024).

35. Na základe už uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rámci jej predbežného prerokovania v časti namietajúcej porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajskej prokuratúry odmietol (napriek nedostatkom jej náležitostí ustanovených zákonom) z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.3. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy:

36. Sťažovateľ ústavnou sťažnosťou namietala aj porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy, z ktorého výslovnej dikcie vyplýva, že základné právo ním garantované sa *ratione materiae* vzťahuje špecificky na správne súdnictvo. Článok 46 ods. 2 ústavy garantuje základné

právo na súdny prieskum zákonnosti rozhodnutí orgánov verejnej správy v správnom súdnictve. O to v sťažovateľovej veci nejde. Predmetné ustanovenie ústavy nie je preto v právnej veci sťažovateľa aplikovateľné. Napadnuté postupy a uznesenia okresného riaditeľstva PZ a okresnej prokuratúry a postup krajskej prokuratúry nemajú žiaden súvis s označeným základným právom, ktorého uplatnenie predpokladá postup súdu v správnom súdnictve. Skutočnosť, že v prípade sťažovateľa sa nerozhodovalo v rámci správneho súdnictva, akúkoľvek možnosť vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy *prima facie* vylučuje.

37. Uvedené predstavuje dôvod odmietnutia ústavnej sťažnosti v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť (m. m. napr. II. ÚS 89/08, I. ÚS 211/2022, IV. ÚS 320/2022).

III.4. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 13 dohovoru:

38. Napokon k sťažovateľom namietanému porušeniu čl. 13 dohovoru ústavný súd uvádza, že z jeho ustanovenia vyplýva pre fyzické osoby a právnické osoby právo akcesorickej (druhotnej alebo sekundárnej) povahy na účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom v prípade porušenia ostatných ľudských práv alebo základných slobôd chránených dohovorom. Ústavný súd odkazuje aj na judikatúru ESLP, podľa ktorej uplatňovanie práva vyplývajúceho z čl. 13 dohovoru musí nadväzovať na aspoň obhájitelné tvrdenie (angl. *arguable claim*) o porušení iného práva alebo slobody chránených dohovorom (napr. rozhodnutie vo veci Silver a ostatní proti Spojenému kráľovstvu z 25. 3. 1983). Článok 13 dohovoru sa tak vzťahuje iba na prípady, v ktorých sa jednotlivcovi podarí preukázať pravdepodobnosť tvrdenia, že sa stal obeťou porušenia práv alebo slobôd garantovaných dohovorom (Boyle a Rice proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 27. 4. 1988, séria A, č. 131, rovnako nálezy ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 24/2010, IV. ÚS 325/2011, IV. ÚS 90/2013).

39. Sťažovateľ v predmetnej veci okrem porušenia čl. 13 dohovoru namietal porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktoré ústavný súd však nezistil. Obdobne námietky sťažovateľa týkajúce sa porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy ústavný súd odmietol z dôvodu nedostatku jeho právomocí na ich prerokovanie, nedostatku náležitostí ustanovených zákonom a zjavnej neopodstatnenosti, a tak nezaostalo žiadne právo, v spojení s ktorým mohol sťažovateľ namietat porušenie čl. 13 dohovoru.

40. Napadnutými postupmi a rozhodnutiami okresného riaditeľstva PZ a okresnej prokuratúry a napadnutým postupom krajskej prokuratúry preto nemohlo dôjsť ani k porušeniu práva sťažovateľa podľa čl. 13 dohovoru, čo predstavovalo dôvod odmietnutia ústavnej sťažnosti sťažovateľa aj v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenej.

41. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa bola ako celok odmietnutá, bolo bez právneho významu zaoberať sa jej ďalšími požiadavkami uvedenými v návrhu na rozhodnutie, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

42. Celkom na záver ústavný súd poukazuje na svoju najnovšiu judikatúru k danej problematike, keď v uznesení sp. zn. IV. ÚS 319/2025 z 23. júna 2025 skonštatoval, že „trestné oznámenie môže v zásade podať ktokoľvek, neznamená to však, že predmetné zo zákona vyplývajúce právo (definované povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní sa dotknutým podaním náležite

zaoberať podľa zákonných kritérií) možno zaradiť pod rozsah základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. To má totiž subjektívno-ochrannú funkciu, keď príslušný orgán (v tomto prípade s trestnou jurisdikciou) poskytuje ochranu fyzickej osobe alebo právnickej osobe, ktorá mala byť poškodená trestným činom, a to v širšom význame pojmu poškodený upravenom v § 46 ods. 1 Trestného poriadku.

43. Poškodený teda je v kontexte jeho zákonných oprávnení (čl. 51 ods. 1 ústavy) aj subjektom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čo nie je nevyhnutne spojené s tým, aby bol sám oznamovateľom podozrenia zo spáchania trestného činu. Subjektom tohto základného práva však nie je oznamovateľ, ktorý nie je zároveň osobou poškodenou trestným činom. Jeho zákonné oprávnenia vyvolávajú záväznosť ich rešpektovania pre kompetentné orgány, taká záväznosť podľa čl. 2 ods. 2 ústavy sa však neprenáša do základného práva oznamovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. „Svoje“ právo, s ktorým sa dotknutá osoba obracia na súd alebo iný orgán Slovenskej republiky, aby sa ho domáhala v kontexte čl. 46 ods. 1 ústavy, musí mať skutkový, subjektívno-právne orientovaný základ viažuci sa na domáhajúcu sa osobu ešte skôr, než k domáhaniu sa tohto „jej“ práva na príslušnom orgáne dôjde (pričom predmetné domáhanie sa je základným právom na súdnu alebo inú právnu ochranu). Ak určitá osoba žiada od dotknutého orgánu, aby chránil verejný záujem tým, že ochráni právo (len) tretej osoby alebo ochráni právne uznané hodnoty ohrozené alebo porušené bez konkrétne definovateľného zásahu do niečích subjektívnych práv, je taký apel (napríklad a typicky pri podaní trestného oznámenia) oprávnený (aj na základe zákonnej úpravy Trestného poriadku), nejde však o ochranu „svojich práv“ v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy. Na základe tohto ustanovenia nemôže ktokoľvek chrániť trestným oznámením kohokoľvek (aj keď v rovine podústavného práva v zásade áno).“.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. augusta 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu